

N:o 23.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 3 mars 1908.
 — — — — Andra Kammaren den 3 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående revision af lagen om fosterbarns vård.

(Lagutskottets utlåtande n:o 12.)

Till Konungen.

Vid innevarande års Riksdag har af enskild motionär gjorts framställning angående revision af lagen om fosterbarns vård.

Riksdagen har funnit denna framställning vara förtjänt af beaktande.

Genom den lag om fosterbarns vård, som den 6 juni 1902 utfärdades, hafva införts rättsregler, hvartill motsvarighet i vårt land förut saknats. Också ansågs på grund häraf vid lagens utfärdande angeläget, att en viss försiktighet iakttoges, så att den icke gjordes för vidsträckt eller komme att störande inkräkta på privata förhållanden.

Uti förenämnda framställning hafva nu åtskilliga anmärkningar riktats mot ifrågavarande lag, sådan den visat sig under sin tillvaro verka, och har i sådant hänseende åberopats ett omfattande bevismaterial, bestående af bland annat införskaffade upplysningar från förste provinsialläkarne i samtliga län och flertalet stadsläkare i landet.

Den ingående utredning, som sålunda förebragts, lämnar enligt Riksdagens mening bevis för, att ifrågavarande lag lider af brister, som

kommit den att väsentligen förfela sitt ändamål, samt att alltså förändringar af densamma äro af behofvet påkallade.

Den nuvarande lagens mest i ögonen fallande svaghet är dess ringa effektivitet. Den anmälningssplikt till vederbörande öfvervakande myndighet, hälsovårds-, kommunal- eller fosterbarnsnämnden, som lagen ålagt barnafostrare, har nämligen visat sig vara ett alltför svagt verkande medel i kontrollhänseende.

I de kommittéförelägg, hvarå lagen hvilat, hade upptagits och förordats så kalladt koncessionstvång eller skyldighet för den, som vill emottaga fosterbarn, att inhämta vederbörande myndighets, efter verkställd undersökning om det blifvande fosterhemmets lämplighet, meddelade tillstånd. Emellertid uttalades vid förslaget pröfning vissa betänkligheter mot detsamma i denna del, och blef med anledning därpå den föreslagna koncessionsplikten ersatt med en enkel anmälningssplikt, som i verkligheten icke förmått göra sig respekterad. Det synes emellertid Riksdagen, som om erfarenheten vederlagt de nämnda betänkligheterna, och håller Riksdagen före, att endast med koncessionstvång tillfredsställande garanti kan skapas för att fosterbarnen komma i sådana hem, där de erhålla lämplig omvårdnad. Därmed skulle beredas möjlighet att från början förekomma, att barn mottoges till fostran af alldeles olämpliga personer och sålunda utsattes för vanvård under den tid, som med ensamt ett anmälningssystem måste förflyta, innan den öfvervakande myndigheten blir i tillfälle att ingripa.

Vidare håller Riksdagen före, något som också den i ämnet förbragta utredningen gifver vid handen, att den gällande lagens tillämpningsområde är i olika hänseenden för snävt tilltaget. Den afser nämligen endast barn, som mot ersättning fostras hos andra än sina föräldrar, styfföräldrar, far- eller morföräldrar eller laga förmyndare och icke fyllt sju år. För frågan, huruvida vanvård föreligger eller ej, kan det dock ingalunda vara afgörande, om vården lämnas mot eller utan godtgörelse. Med skäl synes jämväl kunna ifrågasättas, huruvida icke fosterbarn, som vårdas hos styfföräldrar eller hos förmyndare, böra komma i åtnjutande af det skydd, ifrågavarande lag är afsedd att bereda. Den stadgade åldersgränsen af sju år torde i hvarje fall vara för låg.

Det synes Riksdagen, som om de olägenheter, hvilka i vissa fall skulle kunna befaras af lagens utsträckning i antydde hänseenden, måste anses väl uppvägas af samhällets mäktiga intresse af barnens bevarande åt samhället.

Slutligen anser Riksdagen det böra vid en eventuell omarbetning af ifrågavarande lag undersökas, huruvida hälsovårds- och kommunalnämnderna med sina många göromål af olika slag verkligen äro skickade att handhafva öfvervakandet öfver fosterbarnens vård, samt hvilka kontrollföreskrifter i allmänhet, som kunna för lagens efterlefnad anses erforderliga.

På grund af hvad sålunda anförts, får Riksdagen härigenom anhålla, att Eders Kungl. Maj:t täcktes låta snarast möjligt företaga en revision af lagen om fosterbarns vård, samt därefter för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill revisionen gifver anledning.

Stockholm den 3 mars 1908.

Med undersåtlig vörndnad.
